

**ISSN 2518-1483 (Online),
ISSN 2224-5227 (Print)**

2018 • 2

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ**

БАЯНДАМАЛАРЫ

ДОКЛАДЫ

**НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

REPORTS

**OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

ЖУРНАЛ 1944 ЖЫЛДАН ШЫГА БАСТАФАН

ЖУРНАЛ ИЗДАЕТСЯ С 1944 г.

PUBLISHED SINCE 1944

Бас редакторы
х.ғ.д., проф., ҚР ҮФА академигі **М.Ж. Жұрынов**

Редакция алқасы:

Адекенов С.М. проф., академик (Қазақстан) (бас ред. орынбасары)
Величкин В.И. проф., корр.-мүшесі (Ресей)
Вольдемар Вуйцик проф. (Польша)
Гончарук В.В. проф., академик (Украина)
Гордиенко А.И. проф., академик (Белорус)
Дука Г. проф., академик (Молдова)
Илолов М.И. проф., академик (Тәжікстан),
Леска Богуслава проф. (Польша),
Локшин В.Н. проф. чл.-корр. (Қазақстан)
Нараев В.Н. проф. (Ресей)
Неклюдов И.М. проф., академик (Украина)
Нур Изура Удзир проф. (Малайзия)
Перни Стефано проф. (Ұлыбритания)
Потапов В.А. проф. (Украина)
Прокопович Полина проф. (Ұлыбритания)
Омбаев А.М. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Отелбаев М.О. проф., академик (Қазақстан)
Садыбеков М.А. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Сатаев М.И. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Северский И.В. проф., академик (Қазақстан)
Сикорски Марек проф., (Польша)
Рамазанов Т.С. проф., академик (Қазақстан)
Такибаев Н.Ж. проф., академик (Қазақстан), бас ред. орынбасары
Харин С.Н. проф., академик (Қазақстан)
Чечин Л.М. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Харун Парлар проф. (Германия)
Энджун Гао проф. (Қытай)
Эркебаев А.Ә. проф., академик (Қыргыстан)

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының баяндамалары»
ISSN 2518-1483 (Online),
ISSN 2224-5227 (Print)

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» Республикалық қоғамдық бірлестігі (Алматы к.)
Қазақстан республикасының Мәдениет пен ақпарат министрлігінің Ақпарат және мұрагат комитетінде 01.06.2006 ж.
берілген №5540-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы күелік

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 500 дана.

Редакцияның мекенжайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., 220, тел.: 272-13-19, 272-13-18,
<http://nauka-nanrk.kz>, reports-science.kz

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2018

Типографияның мекенжайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Муратбаева көш., 75.

ДОКЛАДЫ
НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2018• 2

Г л а в н ы й р е д а к т о р
д.х.н., проф., академик НАН РК **М. Ж. Журинов**

Р е д а к ц и о н на я кол л е г и я:

Адекенов С.М. проф., академик (Казахстан) (зам. гл. ред.)
Величкин В.И. проф., чл.-корр. (Россия)
Вольдемар Вуйчик проф. (Польша)
Гончарук В.В. проф., академик (Украина)
Гордиенко А.И. проф., академик (Беларусь)
Дука Г. проф., академик (Молдова)
Илолов М.И. проф., академик (Таджикистан),
Леска Богуслава проф. (Польша),
Локшин В.Н. проф. чл.-корр. (Казахстан)
Нараев В.Н. проф. (Россия)
Неклюдов И.М. проф., академик (Украина)
Нур Изура Удзир проф. (Малайзия)
Перни Стефано проф. (Великобритания)
Потапов В.А. проф. (Украина)
Прокопович Полина проф. (Великобритания)
Омбаев А.М. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Отелбаев М.О. проф., академик (Казахстан)
Садыбеков М.А. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Сатаев М.И. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Северский И.В. проф., академик (Казахстан)
Сикорски Марек проф., (Польша)
Рамазанов Т.С. проф., академик (Казахстан)
Такибаев Н.Ж. проф., академик (Казахстан), зам. гл. ред.
Харин С.Н. проф., академик (Казахстан)
Чечин Л.М. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Харун Парлар проф. (Германия)
Энджун Гао проф. (Китай)
Эркебаев А.Э. проф., академик (Кыргызстан)

Доклады Национальной академии наук Республики Казахстан»

ISSN 2518-1483 (Online),
ISSN 2224-5227 (Print)

Собственник: Республиканское общественное объединение «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов Министерства культуры и информации Республики Казахстан №5540-Ж, выданное 01.06.2006 г.

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 500 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г.Алматы, ул.Шевченко, 28, ком.218-220, тел. 272-13-19, 272-13-18
<http://nauka-nanrk.kz>, reports-science.kz

©Национальная академия наук Республики Казахстан, 2018 г.

Адрес типографии: ИП «Аруна», г.Алматы, ул.Муратбаева, 75

E d i t o r i n c h i e f
doctor of chemistry, professor, academician of NAS RK **M.Zh. Zhurinov**

E d i t o r i a l b o a r d:

Adekenov S.M. prof., academician (Kazakhstan) (deputy editor in chief)
Velichkin V.I. prof., corr. member (Russia)
Voitsik Valdemar prof. (Poland)
Goncharuk V.V. prof., academician (Ukraine)
Gordiyenko A.I. prof., academician (Belarus)
Duka G. prof., academician (Moldova)
Ilolov M.I. prof., academician (Tadzhikistan),
Leska Boguslava prof. (Poland),
Lokshin V.N. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Narayev V.N. prof. (Russia)
Nekludov I.M. prof., academician (Ukraine)
Nur Izura Udzir prof. (Malaysia)
Perni Stephano prof. (Great Britain)
Potapov V.A. prof. (Ukraine)
Prokopovich Polina prof. (Great Britain)
Ombayev A.M. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Otelbayev M.O. prof., academician (Kazakhstan)
Sadybekov M.A. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Satayev M.I. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Severskyi I.V. prof., academician (Kazakhstan)
Sikorski Marek prof., (Poland)
Ramazanov T.S. prof., academician (Kazakhstan)
Takibayev N.Zh. prof., academician (Kazakhstan), deputy editor in chief
Kharin S.N. prof., academician (Kazakhstan)
Chechin L.M. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Kharun Parlar prof. (Germany)
Endzhun Gao prof. (China)
Erkebayev A.Ye. prof., academician (Kyrgyzstan)

Reports of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2224-5227

ISSN 2518-1483 (Online),

ISSN 2224-5227 (Print)

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of Information and Archives of the Ministry of Culture and Information of the Republic of Kazakhstan N 5540-Ж, issued 01.06.2006

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 500 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of.219-220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,
<http://nauka-nanrk.kz / reports-science.kz>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2018

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

**REPORTS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

ISSN 2224-5227

Volume 2, Number 318 (2018), 131 – 134

A.N. Lambekova¹, A.M. Nurgaliyeva²NARXOZ University, Almaty, Kazakhstan
aygerim.lambekova@mail.ru aliya_mn@mail.ru**NEED OF USING OF INFORMATION TECHNOLOGY IN INNER
AUDIT IN THE BANKS OF THE SECOND LEVEL**

Abstract. The article considers a set of issues that validity the need to introduce modern technologies into the practice of bank's internal audit. A research was conducted among employees of the internal audit service of banks to assess the current state of internal audit in the second-tier banks of the Republic of Kazakhstan. An analysis of the results of the survey was carried out with the help of the R-program.

Keywords: R-program, IT-audit, internal audit.

The increase in the dynamics of the development of banking business generates new risks. And today, it is necessary to use all modern control mechanisms, to minimize them, one of which is internal audit. Internal audit has already become an integral part of most financial institutions, in all developed countries of the world.

For many companies, information and information technology are the most valuable and most incomprehensible asset. Successful companies understand the benefits of information technology and use them to increase their value. These companies are understand the risks, associated with these technologies, and skillfully manage them.

Today, internal audit services are constantly confronted with the growing and continuous development of new technologies, that are rampantly penetrating into corporations and organizations, as well as into our personal lives. "Big Data", cloud computing, the use of mobile devices, social networks - these are some of the latest trends in technologies that blur the boundaries and transform the very essence of business. Technologies become more deeply integrated, into an increasing number of elements of corporate business processes, piercing them from the bottom up and from top to bottom. And while they accelerate and simplify the exchange of information and assets, they entail new risks associated with such acceleration and simplification. Realization of these risks leads to the loss of assets, to the leakage of confidential information, to the shutdown of business due to the inoperability of computer systems.

Numerous works of authors were devoted to the study of the quality of innovations, their economic aspects, various methods of analyzing innovations were reflected in M. Pomerko's scientific works, opinions and recommendations, he revealed the essence of information technologies as an element of audit [1], A.V. Davydova considered questions the impact of new technologies on the work of internal audit of financial organizations [2], A.Kuzupeev in his work "Transformation of the organizational structure of internal audit departments" analyzing trend of current day to save, in the future, the term of information technology auditor treats, as an expert close to information systems specialist functions (classical IT) and auditor [3]. However, the content and main tasks of the audit discussed in the above works are not limited to justifying the reliability of the financial balance sheet. The task of internal audit for today is the use in all audit procedures of advanced information technology (IT).

The need for continuous improvement of internal audit, including improving the quality and speed of work, predetermines the introduction and using of modern information technologies.

According to this, cannot be do not agree,with the opinion of a number of authors who argue that the introductions of information technology, automation of processes are seen as an essential element in increasing the effectiveness of every organization. In their opinion, managers who cannot assess the potential of modern technologies, organize their work with electronic tools, are doomed to lose. It is important to give priority to employees who understand what a software can give, to improve activities

efficiency. The process approach allows them to make decisions quickly and act effectively. The introduction of more sophisticated computer systems leads to the rational use of working time and the effective organization of labor [4, p.20]

Nowadays, the interest in IT is growing every day, as well as with interest in assessing the effectiveness of IT use, and this is due to the following factors:

- nowadays IT issues - is one of the main discussed problems for second-tier banks. Banks increasingly understand that to fully and objectively consider the disclosure of audit results requires the involvement of IT and advanced analytics systems that allow obtaining the most complete information about the transactions and transactions of the bank. Traditional tools are more difficult to achieve such goals, so banks, even those that are not fully utilized by IT, begin to use and develop new directions within their structures with the involvement of relevant specialists in the field of advanced data analytics (BigData). Transformation of the traditional approach to conducting internal banking audit using IT-world trend: now the era of the information revolution and the transition to the digital environment. Banks realize that the main thing in this process is not to miss the moment and start a digital transformation, which will allow getting additional tools of development in the short term.

- the growth of new digital directions within internal audit implies significant investments in equipment, software (software) and high qualified specialists. Accordingly, the integration of the company's business processes with IT requires a set of activities aimed at getting independent opinion on how the company can successfully transform and develop in the digitalization conditions of business. To monitor the compliance of the objectives of the company and its IT strategy, as well as reasonability of investing in IT, it requires to attract of the IT-audit's function.

Given the economic situation in the country, banks pay close attention to IT costs, including internal audit.

As practice shows, to make IT-audits and audits with IT component, audit department should have specialists with the necessary level of IT competencies. It is impossible to conduct high-quality IT audit projects with only the employees of the audit department who do not possess (or have only superficial ideas about the specifics of IT), the required level of knowledge and work experience. It is have to have the availability of relevant specialists. It's good when an employee in audit department has already worked as an IT auditor comes to this job, while having experience in IT / IB.

For the IT auditor, its need to know the basics of building of information bank's systems and mechanisms for their deployment, key processes of operating activities of IT departments and their relationship with the internal audit department. Best practices of building IT in the internal audit of the bank, which can be used as a methodology for assessing the sufficiency of key IT functions and used to further improve and optimize audit procedures. The basics of information security, as well as key hacking techniques and methods of protection against them, are also very important in the work of bank auditors. Accordingly, for the IT-auditor, one of the main criteria is to develop and learn something new in banking technologies.

The attraction of IT specialists from the IT departments of the bank to IT audits is due to the growing number of new technologies used and the complexity of the information systems they operate and implement. Also, for example, for carrying out special projects of internal audit on cyber security of the bank, which may include testing of the information systems and services of the bank for resistance to external negative influences, various testing is required, in particular, penetration testing requires the presence in the deportation of internal audit in highly specialized specialists (IT auditors) who possess the necessary technical skills and practical experience not only in the field of IT and banking system IU. It should also be noted that there is a requirement of regulators to conduct audits with an IT component (testing ITGC) with the participation of external auditors.

For example, according to the results of our survey, among the internal auditors of second-tier banks, showed that 61.54% of the auditors of the internal audit service are expected to introduce new information technologies into audit procedures, especially when assessing the risks of banking activities. Respondents noted that the problem of the development of internal audit in second-tier banks is the lack of certified auditors and the introduction of new technologies in audit procedures (Figure 1).

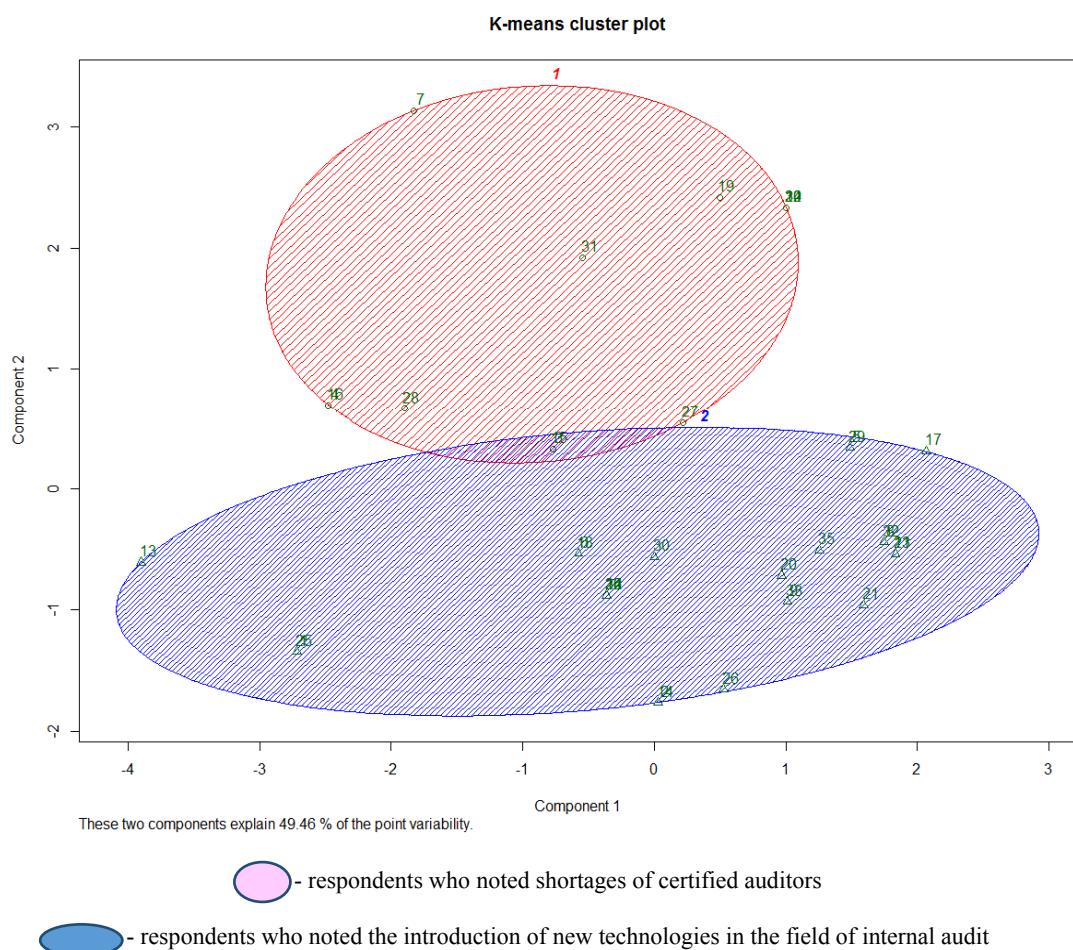

Figure 1 - the result of a study among the internal auditors of the Republic of Kazakhstan

According to the figure, it can be seen that the interviewed auditors of the internal audit services of banks most need changes in the field of IT audit, and they noted the lack of certified internal auditors as problematic issues. But, technologies do not stop in their development, generating new risks and challenges, and requirements for the knowledge of auditors will also develop. The head of the internal audit department more and more must develop his knowledge and competence in the field of information technology. Progressive technologies will require from it all the best, all the more, although, in our opinion, not necessarily to have deeply detailed understanding, but rather good mastery of the main issues of information technology, key IT risks, or knowledge, where to find the necessary information.

It should be noted that internal audit procedures are based on the international methodology for assessing banking risks, introduced by the Basel Committee on Banking Supervision. Auditors should have high professional training, access to the software installed in the bank and make full use of international achievements in the field of internal audit. In our opinion, the use of modern methods, technologies and information systems by the Bank's internal audit service when planning and conducting audits allows:

- focus on the most important aspects of banking;
- improve the effectiveness of the audit;
- reduce the time for inspections and the costs of their conduct;
- provide weighted recommendations and business advice

In the opinion of O.V. Kurnykina, the computerization of banking activities and the changes in technological processes that occur on the basis of it determine ways the areas of modernization of internal audit based on the use of information technologies and electronica's procedures of control in the audit [3, p.146-147]

In our opinion, information technologies make it possible to automate internal audit's manual processes, relieve qualified auditors from routine work, speed up all procedures significantly, including making the process of verification and decision making effective, and providing structured and important information for successful bank management. Thus, improving the quality of internal audit directly depends on the ability to use advanced IT in conducting audits.

REFERENCE

- [1] Pomerko M. Audit of information technologies: on technologies and the IT audit universe // https://www.iiia.org.ua/?page_id=1585.
- [2] Davydova A.V. New technologies in the internal audit // Audit: problems and prospects. **2017**. No. 2. p. 43-46.
- [3] Kuzupeev A. Transformation of the organizational structure of internal audit units. www.iiia.org.ua.
- [4] Rud'ko-Silivanov VV, Lapina KV, Yunak TA, Information technologies as a tool for increasing the efficiency of activities // Money and credit, **2014**. No 4. P.20-24.
- [5] Kurnykina O. Features of Internal Audit in a Credit Organization in Crisis Conditions // Izvestia OG AU. **2010**. № 28-1. P.144-1474. Smirnov E.A. Ideas for the formation of municipal audit - State and municipal management at the turn of the century: Collected Art. / Government of Moscow, etc.; Ed. AG Porshneva, VB Zotova. M: Prima Press, **1998**. 207 p.

А.Н.Ламбекова¹, А.М. Нургалиева²

Университет НАРХОЗ, Алматы, Казахстан

НЕОБХОДИМОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ВО ВНУТРЕННЕМ АУДИТЕ В БАНКАХ ВТОРОГО УРОВНЯ

Аннотация. В статье рассматривается комплекс вопросов, обосновывающих необходимость внедрения современных технологий в практику внутреннего аудита банка. Были проведены исследования среди сотрудников службы внутреннего аудита банков по оценке текущего состояния внутреннего аудита в банках второго уровня РК. Анализ результатов анкетирования проводился с помощью R- программы.

Ключевые слова: банки второго уровня, внутренний аудит банка, ИТ-аудит, R- программа.

А.Н.Ламбекова¹, А.М. Нургалиева²

НАРХОЗ Университеті, Алматы, Қазақстан

ЕКІНШІ ДЕНГЕЙЛІ БАНКТЕРДІҢ ІШКІ АУДИТИНДЕ АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛЫ ҚОЛДАНУ ҚАЖЕТТІЛІГІ

Аннотация. Макалада банктің ішкі аудитіне заманауи технологияларды енгізу қажеттілігін негіздейтін бірқатар мәселелер каралды. Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктеріндегі ішкі аудиттің ағымдағы жағдайын бағалау үшін банктердің ішкі аудит кызметтінің кызметкерлері арасында сауланама жүргізілді. Сауланама нәтижелерін талдау R-бағдарламасының көмегімен жүргізілді.

Түйін сөздер: екінші деңгейлі банктер, банктің ішкі аудиті, АТ-аудит, R- бағдарлама.

МАЗМУНЫ

Техникалық ғылымдар (ағылшын тілінде)

Генбач А.А., Шоколаков К.К. Көбік өндіретін және көбік сөндіретін құрылымдармен бүркігішсіз капиллярлы-кеуекті тозан-газ тұтқыштарды әзірлеу.....	5
Ермагамбет Б.Т., Қазанқапова М.К., Ермогамбетов Ж.Х., Наурызбаева А.Т., Канагатов К.Г., Абылгазина Л.Д.	
Көміртекті наноталшықтарды тасқомір пегінен алу әдістері.....	9
Жатқанбаев А.А. Ақпаратты стегеографиялық қорғаудың және аутентификация тиімді схемасы максималды ағынды табудың алгоритмдері негізінде.....	17
Ахметов Б. Қазақстан көлігінің ақпараттық-коммуникациялық жүйелерінің киберқауіпсіздігінің қүйі, болашағы және негізгі бағыттары.....	23
Казенова А.О., Бренер А.М., Голубев В.Г., Кенжалиева Г.Д., Шапалов Ш.К., Бекаулова А.А. Кластерлеу немесе агрегаттаумен технологиялық жүйелердің математикалық модельдерін талдау.....	31
Құралбаев З. Қ. Тұтқырлы қабаттың материалдарының қырат баурайна төмен түсі туралы есепті шешу.....	36
Нұртай Ж.Т., Науқенова А.С., Досалиев Қ.С., Жорабек А.А., Шапалов Ш.К. Селден қорғайтын қорғаныс құрылымдары үшін бастапқы шикізаттарды таңдау	43
Тәтенов А.М., Жұнісбекова А.С. Толқындық оптика құбылыстарының математикалық байланыстар алгоритмін Flash-CC, Java script-, бағдарлау орталарында интербелсенді виртуалдау.....	47

Аграрлық ғылымдар (ағылшын тілінде)

Әкімбеков А.Р., Баймұқанов Да.А., Исхан Қ.Ж., Омаров М.М., Әубәкіров Х.А. Әртүрлі түрлі генотиптегі биелердің сүттілігі және сүт құрамы.....	54
Омбаев Ә., Тамаровский М., Даніленко О., Қарымсақов Т. Етті бағыттағы мал шаруашылығындағы селекциялық – асылдандыру жұмысының кейір қырлары.....	63

Қоғамдық ғылымдар (ағылшын тілінде)

Закирова М. С., Алан Р. ЕУРАЗЭҚ-тың қалыптасуы мен дамуының негізгі үрдістері: интеграциялану мәселелері мен болашағы.....	68
Есенбекова Ә. Б., Роберт Алан. Жасыл экономика тұрақты дамудың жаңа бағыты ретінде.....	72
Шалқибаева. Ж.А., Утебек Б. Ж. Аймактардың салықтық әлеуетін бағалаудың әдістемелік құралдары.....	79
Ахметжанов Б., Тәжісбекова К.Б., Шаметова А.А. Елдін инновациялық экономикасы: проблемалары және олардың шешімдерінің жолдары.....	86
Ахметова А.С., Рахимбекова А.Е., Болтаева А.А., Махатова А.Б., Экологиялық менеджменттің жауапкершілікті бизнесі басқару жолы.....	90
Аюпова З.К., Құсайынов Д.Ә. Интеграциялық процесстердің орталық Азия елдерінің құқықтық жүйесіне тигізетін әсерлері.....	96
Байкин А.К., Шалболова Е.Ж., Тарануха Ю.В. Дивидификация инновациялық секторларды дамыту факторы.....	102
Ескалиева А.Ж., Әдіетова Е.М., Рахимова С.А. Экономиканы жаңғырту жағдайында адам капиталы.....	108
Исаева Б.К., Тлесова Э.Б., Азатбек Т.А. Шетелдік мұнай компанияларының кадрлық әлеуетінің инновациялық даму ерекшеліктері және олардың тәжірибесін Қазақстанда пайдалану.....	112
Кемел М., Бакирбекова А.М., Тастанова Н.Н. Қазақстандық компаниялардың басқару жүйесіндегі корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік	121
Мукушева Г.К., Ондашова А.Ж. Токсикалық металдардың ион және тиистік металдардың тоқтатуға арналған золотель және читосанға негізді тыбымдар.....	127
Ламбекова А.Н., Нурғалиева А.М. Екінші деңгейлі банктердің ішкі аудитінде ақпараттық технологиялық қолдану қажеттілігі	131
Сабирова Р.К., Кирдасинова К.А., Дингазиева М.Д., Жұмагұлова М.М., Лұқпанова М.А. Қәсіпорындағы жұмышылардың компаниясы жүйесін жетілді.....	135
Саябаев К.М., Аборахманова Р.С., Дошан А.С., Мукашева Г.М. Ақмолының айылық саласындағы ұракты дамудың әдістемесіне әдістемелік бағыттар METHODOLOGICAL.....	139
Умирзаков С.Ы., Наурызбаев А.Ж., Бұхарбаева А.Ж. Құрішөндірісін мемлекеттік қолдау тиімділігін арттыру – Қазақстанның агроенеркәсіптік кешенінің даму стратегиясының негізі.....	144

<i>Хуаныш Л.</i> Кәсіпорын басқару жүйесінің ішкі бақылауының рөлі.....	153
<i>Жұмабаев А.К., Магай Т.П., Пол Мартин.</i> Қазақстанның сүт өнеркәсібі тиімді бизнес үлгісін іздеуде.....	159
Техникалық ғылымдар	
(орыс тілінде)	
<i>Генбач А.А., Шоколаков К.К.</i> Көбік өндіретін және көбік сөндіретін құрылымдармен бүркігішсіз капиллярлы-кеуекті тозан-газ тұтқыштарды әзірлеу.....	167
Аграрлық ғылымдар	
(орыс тілінде)	
<i>Әкімбеков А.Р., Баймұқанов Д.А., Исхан Қ.Ж., Омаров М.М., Әубәкіров Х.А.</i> Әртүрлі түрлі генотиптерінен биелердің сүттілігі және сүт құрамы.....	172
<i>Омбаев Ә., Тамаровский М., Даниленко О., Қарымсақов Т.</i> Етті бағыттағы мал шаруашылығындағы селекциялық – асылдандыру жұмысының кейбір қырлары.....	181
Қоғамдық ғылымдар	
(орыс тілінде)	
<i>Жұмабаев А.К., Магай Т.П., Пол Мартин.</i> Қазақстанның сүт өнеркәсібі тиімді бизнес үлгісін іздеуде.....	186
<i>Шалқибаева. Ж.А., Умeeв Б. Ж.</i> Аймактардың салықтық әлеуетін бағалаудың әдістемелік құралдары.....	195

СОДЕРЖАНИЕ

Технические науки

(на английском языке)

<i>Генбач А.А., Шоколаков К.К.</i> Разработка безфорсуночных капиллярно-пористых пылегазоуловителей с пеногенерирующими и пеногасящими структурами.....	5
<i>Ермагамбет Б.Т., Казанкапова М.К., Ермогамбетов Ж.Х., Наурызбаева А.Т., Канагатов К.Г., Абылгазина Л.Д.</i>	
Методы получения углеродных нановолокон из каменноугольного ПЕКА.....	9
<i>Жатқанбаев А.А.</i> Эффективная схема стеганографической защиты информации и аутентификации на основе алгоритмов нахождения максимального потока	17
<i>Ахметов Б.</i> Состояние, перспективы и основные направления развития кибербезопасности информационно-коммуникационных систем транспорта Казахстана.....	23
<i>Казенова А.О., Бренер А.М., Голубев В.Г., Кенжалиева Г.Д., Шапалов Ш.К., Бекаулова А.А.</i> Анализ математических моделей технологических систем с кластеризацией или агрегацией.....	31
<i>Куралаев З. К.</i> Решение задачи об опускании материалов вязкого слоя по склону возвышенности	36
<i>Нуртай Ж.Т., Науkenova А.С., Досалиев К.С., Жорабек А.А.Шапалов Ш.К.</i> Подбор исходных шихтовых материалов для селезеитных конструкций	43
<i>Татенов А.М., Жунисбекова А.С.</i> Интерактивная виртуализация в среде Flash-CC, Java script алгоритмов математических связей явления волновой оптики.....	47

Аграрные науки

(на английском языке)

<i>Акимбеков А.Р., Баймukanов Да.А., Исхан К.Ж., Омаров М.М., Аубакиров Х.А.</i> Молочная продуктивность и состав молока кобыл разных генотипов.....	54
<i>Омбаев А., Тамаровский М., Даниленко О., Карымсаков Т.</i> Некоторые аспекты селекционно-племенной работы в мясном скотоводстве	63

Общественные науки

(на английском языке)

<i>Закирова М.С., Алан Р.</i> Основные тенденции образования и развития ЕВРАЗЭС: проблемы и перспективы интеграции.....	68
<i>Есенбекова А.Б., Роберт Алан.</i> Зеленая экономика как новый путь устойчивого развития.....	72
<i>Шалкибаева Ж.А., Утейев Б. Ж.</i> Методический инструментарий оценки налогового потенциала региона.....	79
<i>Ахметжанов Б., Тажибекова К.Б., Шаметова А.А.</i> Инновационная экономика страны: проблемы и пути их решения.....	86
<i>Ахметова А.С., Рахимбекова А.Е., Болтаева А.А., Махатова А.Б.</i> Экологический менеджмент как путь к ответственному ведению бизнеса	90
<i>Аюрова З.К., Кусаинов Да.У.</i> Влияние интеграционных процессов на развитие правовых систем стран Центральной Азии.....	96
<i>Байкин А.К., Шальболова Ю.Ж., Тарануха Ю.В.</i> Диверсификация как фактор в развитии инновационных секторов экономики.....	102
<i>Ескалиева А.Ж., Адиетова Э.М., Рахимова С.А.</i> Человеческий капитал в условиях модернизации экономики.....	108
<i>Исаева Б.К., Тлесова Э.Б., Азатбек Т.А.</i> Особенности инновационного развития кадрового потенциала зарубежных нефтяных компаний и применения их опыта в Казахстане.....	112
<i>Кемел М., Бакирбекова А.М., Тастанова Н.Н.</i> Корпоративная социальная ответственность в системе управления казахстанских компаний	121
<i>Мукушева Г.К., Ондашова А.Ж.</i> Сорбционные материалы на основе цеолита и хитозана для обезвреживания ионов токсичных металлов.....	127
<i>Ламбекова А.Н., Нургалиева А.М.</i> Необходимость применения информационных технологий во внутреннем аудите в банках второго уровня.....	131
<i>Сабирова Р.К., Кирдасинова К.А., Дингазиева М.Д., Жумағұлова М.М., Лұқпанова М.А.</i> Совершенствование системы вознаграждения работников на предприятии.....	135
<i>Саябаев К.М., Абдрахманова Р.С., Дошан А.С., Мукашева Г.М.</i> Методические подходы к оценке устойчивого развития сельских территорий акмолинской области.....	139
<i>Умирзаков С.Ы., Наурызбаев А.Ж., Бұхарбаева А.Ж.</i> Повышение эффективности государственной поддержки рисоводства – основа стратегии развития агропромышленного комплекса Казахстана.....	144

<i>Хуаныш Л.</i> Роль внутреннего контроля в системе управления предприятием.....	153
<i>Жумабаев А.К., Магай Т.П., Пол Мартин.</i> Молочная отрасль Казахстана в поиске эффективной бизнес модели...159	
Технические науки	
(на русском языке)	
<i>Генбач А.А., Шоколаков К.К.</i> Разработка безфорсуночных капиллярно-пористых пылегазоуловителей с пеногенерирующими и пеногасящими структурами.....	167
Аграрные науки	
(на русском языке)	
<i>Акимбеков А.Р., Баймukanов Д.А., Исхан К.Ж., Омаров М.М., Аубакиров Х.А.</i> Молочная продуктивность и состав молока кобыл разных генотипов.....	172
<i>Омбаев А., Тамаровский М., Даниленко О., Карымсаков Т.</i> Некоторые аспекты селекционно-племенной работы в мясном скотоводстве	181
Общественные науки	
(на русском языке)	
<i>Жумабаев А.К., Магай Т.П., Пол Мартин.</i> Молочная отрасль Казахстана в поиске эффективной бизнес модели.....186	
<i>Шалкибаева Ж.А., Утейев Б. Ж.</i> Методический инструментарий оценки налогового потенциала региона..... 195	

CONTENTS
Technical sciences

(in English)

<i>Genbach A.A., Skokolakov K.K.</i> Development of nozzle-free capillary porous dust-and-gas collectors with foam generating and defoaming structures.....	5
<i>Ermagambet B.T., Kazankapova M.K., Ermogambetov Zh.Kh., Nauryzbayeva A.T., Kanagatov K.G., Abylgazina L.D.</i> Methods for producing carbon nanofibers from coal pitch.....	9
<i>Zhatkanbayev A.A.</i> Effective scheme of steganography information protection and authentication based on maximum flow algorithms	17
<i>Akhmetov B.</i> Status, perspectives and main directions of the development of cybersecurity of information and communication transport systems of Kazakhstan.....	23
<i>Kazenova A., Brener A., Golubev V., Kenzhalieva G., Shapalov Sh., Bekaulova A.A.</i> Analysis of mathematical models of technological systems with clustering or aggregation.....	31
<i>Kuralbayev Z. K.</i> Solution of the problem of lowering of materials of viscous layer down the hillslope.....	36
<i>Nurtay Zh.T., Naukenova A.S., Dosalev K.S., Zhorabek A.A., Shapalov Sh.K.</i> Selection of initial charge materials for mud protection structures	43
<i>Tatenov A.M., Zhunisbekova A.S.</i> Interactive virtualization in the environment of flash-cc, java script of algorithms of mathematical communications the phenomenon of wave optics.....	47

Agrarian science

(in English)

<i>Akimbekov A.R., Baimukanov D.A., Iskhan K.Zh., Omarov M.M., Aubakirov Kh.A.</i> Dairy productivity and milk composition of mares of different genotypes.....	54
<i>Omabaev A., Tamarovsky M., Danilenko O., Karymsakov T.</i> Some aspects of selection-breeding work in meat cattle breeding.....	63

Social Sciences

(in English)

<i>Zakirova M.S., Alan R.</i> The main tendencies of the creation and development of eurasian economic UNION: problems and prospects of integration.....	68
<i>Esenbekova A.B., Robert Alan.</i> Green economy as the new way of sustainable development.....	72
<i>Shalkibayeva Zh. A., Uteyev B.Zh.</i> Methodical toolkit of regional tax potential assessment.....	79
<i>Akhmetzhanov B., Tazhibekova KB, Shametova A.A.</i> Innovative economy of the country: problems and the ways of their solutions.....	86
<i>Akhmetova A., Rakhimbekova A., Boltayeva A., Makhatova A.</i> Ecological management as the way to responsible business operation.....	90
<i>Ayupova Z.K., Kussainov D.U.</i> Influence of integration processes on the development of the legal systems of the central Asia countries	96
<i>Baikin A.K., Shalbolova Y.Zh., Taranukha Y.V.</i> Diversification as a factor in the development of innovative sectors.....	102
<i>Eskalieva A.Zh., Adietova E.M., Rakimova S.A.</i> Human capital in the conditions of modernization of economics.....	108
<i>Issayeva B.K., Tlessova E.B., Azatbek T.A.</i> Peculiarities of innovative development of the personnel potential of foreign oil companies and application of their experience in Kazakhstan.....	112
<i>Kemel M., Tashtanova N.N., Bakirbekova A.M.</i> Corporate social responsibility in management systems of Kazakhstan companies	121
<i>Mukusheva G.K., Ondashova A.Zh.</i> Sorption materials based on zeolite and chitosane for the discharge of ions of toxic metals.....	127
<i>Lambekova A.N., Nurgaliyeva A.M.</i> Need of using of information technology in inner audit in the banks of the second level.....	131
<i>Sabirova R.K., Kirdasinova K.A., Dingazieva M.D., Zhumaeva M.M., Lukpanova M.A.</i> Improvement of the compensation system for employees at the enterprise.....	135
<i>Sayabayev K.M.¹, Abdrahmanova R.S.², Doshan A.S.³, Mukasheva G.M.</i> Approaches to estimation of sustainable development of rural areas of akmolin area.....	139
<i>Umirzakov S. I., Nauryzbayev A .Zh., Bukharbayeva A. Zh.</i> Improving efficiency of the state support of rice planting – baseline for the strategy of agro-industrial complex development in Kazakhstan.....	144
<i>Huanysh L.</i> Place of the internal control in management system and the form of its organization.....	153

<i>Zhumabayev A.K., Magay T.P.¹, Pohl Martin.</i> The search for the efficient business model for the dairy sector in Kazakhstan.....	159
Technical sciences	
(in Russian)	
<i>Genbach A.A., Skokolakov K.K.</i> Development of nozzle-free capillary porous dust-and-gas collectors with foam generating and defoaming structures.....	167
Agrarian science	
(in Russian)	
<i>Akimbekov A.R., Baimukanov D.A., Iskhan K.Zh., Omarov M.M., Aubakirov Kh.A.</i> Dairy productivity and milk composition of mares of different genotypes.....	172
<i>Omabaev A., Tamarovsky M., Danilenko O., Karymsakov T.</i> Some aspects of selection-breeding work in meat cattle breeding.....	181
Social Sciences	
(in Russian)	
<i>Zhumabayev A.K., Magay T.P.¹, Pohl Martin.</i> The search for the efficient business model for the dairy sector in Kazakhstan.....	186
<i>Shalkibayeva Zh. A., Uteyev B.Zh.</i> Methodical toolkit of regional tax potential assessment.....	195

**Publication Ethics and Publication Malpractice
in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www.nauka-nanrk.kz

ISSN 2518-1483 (Online), ISSN 2224-5227 (Print)

<http://www.reports-science.kz/index.php/ru/>

Редакторы *M. С. Ахметова, Т.А. Апендиев, Аленов Д.С.*
Верстка на компьютере *А.М. Кульгинбаевой*

Подписано в печать 13.04.2018.
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
12,6 п.л. Тираж 500. Заказ 2.

*Национальная академия наук РК
050010, Алматы, ул. Шевченко, 28, т. 272-13-18, 272-13-19*